

اعرفان عملی صحیفہ حجاب

دکتر فاطمہ رکنی یزدی

رکنی یزدی، فاطمه، ۱۳۴۶ - .

[صحیفه سجادیه . فارسی - عربی . برگزیده]

عرفان عملی در صحیفه سجادیه / فاطمه رکنی یزدی. - مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۱.

ISBN 978-964-971-540-7

۲۸۸ص.

فیبا.

کتابنامه: ص. ۲۶۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. علی بن حسین علیه السلام، امام چهارم، ۲۸ - ۹۴ ق. صحیفه سجادیه - عرفان ۲. علی بن حسین علیه السلام، امام

چهارم، ۲۸ - ۹۴ ق. صحیفه سجادیه - نقد و تفسیر ۳. عرفان الف. علی بن حسین علیه السلام، امام چهارم،

۲۸ - ۹۴ ق. صحیفه سجادیه. شرح ب. بنیاد پژوهشهای اسلامی. ج. عنوان.

۳۹۷/۷۷۲

۲۸۲۶۹۸۶

BP ۲۶۷/۱/ص ۳۰۲۳۳۷ ۱۳۹۱

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عرفان عملی در صحیفه سجادیه

دکتر فاطمه رکنی یزدی

ویراستار: سید محمد کاظم مددی

چاپ اول: ۱۳۹۱ / ۲۰۰۰ نسخه، وزیری / قیمت ۶۷۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات استان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۴۶۶

مراکز توزیع:

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۳۳۳۰۸۰۳

فروشگاه‌های کتاب بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: ۳۳۳۹۲۳. قم: ۷۷۳۳۰۳۱

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۷		سخن ناشر
۹		درآمد / به قلم دکتر محمد مهدی رکنی
۲۱		پیشگفتار

بخش نخست: مباحث مقدماتی (۲۴-۴۸)

۲۸		عرفان
۳۲		عرفان و اخلاق
۳۴		عرفان شیعی
۴۰		دعا
۴۲		انگیزه دعا
۴۴		حال دعا
۴۴		اثرات دعا
۴۶		آداب دعا
۴۸		زندگی‌نامه امام علی بن الحسین علیه السلام
۴۸		دودمان
۴۹		دوران امامت
۵۱		امام زین العابدین علیه السلام و آزاد کردن بردگان
۵۲		سیمای معنوی امام، زهد و پارسایی
۵۴		علم حضرت زین العابدین علیه السلام
۵۶		صحیفه سجّادیه و سند آن
۵۷		بررسی سند صحیفه سجّادیه
۶۱		نسخه‌های مهم صحیفه

۶۱	صحیفه‌های دیگر.....
۶۵	جدول تطبیقی ادعیه صحیفه سجاده جلالی با صحیفه کامله سجاده.....
۶۱	مراحل سلوک در آثار برخی از پیشینیان.....

بخش دوم: مراحل سلوک (۶۹-۲۶۴)

۷۱	مقدمه.....
۷۵	باب اول: کسب آمادگی.....
۷۵	۱. حفظه؛ نقطه عزیمت.....
۷۷	احکام و آثار حفظه.....
۸۰	۲. نیت.....
۸۵	نتایج خلوص نیت.....
۸۷	۳. اخلاص.....
۸۸	تقسیمات اخلاص.....
۸۸	اخلاص در توحید.....
۸۹	اخلاص در نیت.....
۹۰	اخلاص در عمل.....
۹۰	اخلاص در عبادت.....
۹۲	اخلاص خواص.....
۹۳	۴. طلب توفیق و هدایت الهی.....
۹۹	باب دوم: رفع موانع و زمینه‌سازی.....
۹۹	۱. توبه و ضرورت آن.....
۱۰۱	معنی توبه.....
۱۰۲	اقسام توبه.....
۱۰۳	توبه پیامبران.....
۱۰۳	توبه اولیاء.....
۱۰۴	توبه خواص از مشغول شدن به غیر خداست.....
۱۰۴	توبه عموم از گناهان است.....
۱۰۵	شرایط توبه.....
۱۰۷	نتایج توبه.....
۱۱۰	۲. استعاذه.....
۱۱۱	پناه بردن به خدا از شر وساوس شیطانی.....
۱۱۲	پناه بردن به خدا از آتش جهنم.....

۱۱۳	پناه بردن به خدا از گناهان.....
۱۱۳	پناه بردن به خدا از صفات ناپسند.....
۱۱۴	پناه بردن به خدا از تنگدستی.....
۱۱۵	فرار به سوی خدا و پناه بردن به او.....
۱۱۷	۳. اعتراف به فقر ذاتی و اظهار نیاز وجودی به درگاه باری.....
۱۲۴	۴. زهد.....
۱۲۷	مراتب زهد.....
۱۳۱	زهد و رهبانیت.....
۱۳۶	۵. تقوا.....
۱۳۸	مراتب تقوا.....
۱۴۳	باب سوم: گام‌های سلوک.....
۱۴۳	۱. خوف و رجاء.....
۱۴۴	خوف.....
۱۴۴	سبب خوف.....
۱۴۶	اقسام خوف.....
۱۴۹	ثمره خوف.....
۱۵۰	رجاء.....
۱۵۱	اقسام رجاء.....
۱۵۲	فواید رجاء.....
۱۵۶	۲. صبر.....
۱۵۷	اهمیت صبر.....
۱۵۹	انواع صبر.....
۱۶۰	صبر جمیل.....
۱۶۲	عزت پیامبر اسلام؛ نماد بیشترین صبر.....
۱۶۳	نتایج صبر.....
۱۶۶	۳. حبّ فی الله و بغض فی الله، دوستی و دشمنی در راه خدا.....
۱۶۸	محبت اولیای خدا و پذیرش ولایت آنان و دوری از دشمنانشان.....
۱۷۳	۴. حمد و شکر.....
۱۷۶	ابعاد شکر.....
۱۷۷	چگونگی حمد.....
۱۸۲	۵. ذکر.....
۱۸۴	درجات ذکر.....
۱۸۸	مصادیق ذکر.....

۱۹۰	تکرار صلوات در دعاها
۱۹۷	آثار و نتایج صلوات
۲۰۳	باب چهارم: حالات مقارن سلوک
۲۰۳	۱. محبت
۲۰۴	حب الله
۲۰۸	۲. معرفت
۲۱۱	عدم امکان معرفت ذات پروردگار
۲۱۳	معرفت صنع الهی است
۲۱۹	۳. توکل
۲۲۲	درجات توکل
۲۲۶	نتایج توکل
۲۲۷	۴. یقین
۲۳۰	مراتب یقین
۲۳۵	۵. رضا
۲۳۷	تقسیمات رضا
۲۳۷	رضای خداوند از بنده
۲۳۸	رضای بنده از خدای تعالی
۲۴۳	باب پنجم: نتایج سلوک
۲۴۳	۱. توحید
۲۴۵	توحید در کلام امام سجاده علیه السلام
۲۴۵	یگانگی پروردگار
۲۴۹	ازلیت و ابدیت در بحث توحید
۲۴۹	نفی شریک و شبهه
۲۵۰	توحید در عبادت
۲۵۲	۲. قرب به خدا
۲۵۴	نشانه‌های قرب الهی
۲۵۹	۳. لقاء پروردگار
۲۶۵	دستاوردهای پژوهش
۲۶۹	کتابنامه
۲۷۱	أ. کتب
۲۷۹	ب. مقالات
۲۷۹	نمایه

سخن ناشر

نیایش و ستایش آفریدگار متعال، معرفت‌اندوزی و عرض حاجت خواسته طبیعی انسان است، و در تمام ادیان و ملت‌ها وجود دارد. در اسلام که خاتم ادیان است، به دعا عنایتی خاص شده و کتاب‌هایی ویژه آن تألیف گشته‌است. در این میان **صحیفه سجادیه** که از قلب شیعه و زبان رسای امام علی بن حسین زین‌العابدین علیه السلام صادر شده، اصالت و بلاغت خاصی دارد، و گنجینه‌ای از معارف الهی است که به زبور آل محمد علیهم السلام معروف شده؛ زیرا کلامی است آهنگین و معرفت‌آموز.

خوشبختانه در سال‌های اخیر پیرامون آن، پژوهش‌های گوناگون از دیدگاه‌های مختلف انجام گرفته که هر کدام در حد خود سودمند و خواندنی است. اما در کتابی که خواننده با آن روبرو است، از زاویه‌ای دیگر به **صحیفه سجادیه** نگاه شده؛ یعنی مأخذی که می‌توان عرفان عملی شیعی را از آن استنباط کرد.

عرفان عملی در **صحیفه سجادیه** پژوهشی دانشگاهی و روشمند است که تدوین و تنظیم آن با راهنمایی و مشاوره دو تن از دانشمندان دانشگاه و حوزه، آقایان دکتر محمد مهدی رکنی و حجة الاسلام حسن طارمی‌راد سامان یافته‌است

و به اثبات این فرضیه می‌پردازد که با توجه به کامل بودن تعلیمات پیامبر اکرم و امامان معصوم ما - صلوات الله علیهم - می‌توان از دعا‌های امام زین‌العابدین (علیه السلام) منازل و مراحل سلوک الی الله را استخراج کرد و در طریق معرفت خداوند چنان که حق است، پیش رفت.

محقق با حوصله‌ای درخور و الگویی مناسب سرانجام به نکات تازه‌ای دست یافته، که نشان می‌دهد عرفان شیعی با تصوّف رایج بین اهل سنت تفاوت بنیادین دارد و آن‌ها را برشمرده است.

بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی ضمن تقدیم این اثر به خوانندگان صاحب‌دل، توفیق بیشتر نویسنده را از خداوند متعال مسئلت دارد.

بنیاد پژوهش‌های اسلامی
آستان قدس رضوی